

§ 383

Hankintaoikaisuvaatimus ja hankinnan keskeyttäminen, sähkösuunnittelupalveluiden puitejärjestely sopimuskaudelle 2022-2024 (2024-2026)

HEL 2021-013599 T 02 08 02 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti keskeyttää hankinnan sekä kumota kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston tekemän hankintapäätöksen 5.5.2022 § 49 koskien sähkösuunnittelupalveluiden puitejärjestelyä sopimuskaudelle 2022-2024 (optiokaudet 2024-2026). Samalla kaupunkiympäristölautakunta päätti jättää Ramboll Finland Oy:n tekemän hankintaoikaisuvaatimuksen tutkimatta, koska hankintaoikaisuvaatimuksen kohteena oleva päätös kumotaan ja hankinta keskeytetään.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Lilli Hernetkoski, lakimies, puhelin: 310 38214
lilli.hernetkoski(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 19.5.2022
- 2 Hepacon Oy lausuma
- 3 Sweco Talotekniikka Oy lausuma
- 4 Sitowise Oy lausuma
- 5 Rejlers Finland Oy lausuma
- 6 Karawatski Oy lausuma
- 7 Ramboll Finland Oy lausuma

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kaupunkiympäristölautakunta

Otteet

Ote

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekijä

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kaupunkiympäristölautakunta
Esitysteksti
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kaupunkiympäristölautakunta

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Hankintamenettely ja hankintapäätös

Puitejärjestelystä on julkaistu 14.2.2022 päivätty EU-hankintailmoitus HEL 2021-013599 julkisten hankintojen sähköisessä ilmoituskanava Hilmassa. Määräaikaan 18.3.2022 klo 12.00 mennessä tarjouksen jätti yhteensä neljätoista (14) tarjoajaa (suluissa osa-alueet, joita tarjous koski):

- FCG Finnish Consulting Group Oy (1, 2 ja 4)
- Granlund Oy (1 ja 2)
- Hepacon Oy (1, 2, 3 ja 4)
- Insinööritoimisto Stacon Oy (1, 2 ja 3)
- Insinööritoimisto Tauno Nissinen Oy (1 ja 2)
- Äyräväinen Oy (1 ja 2)
- Karawatski Oy (1, 2, 3 ja 4)
- Ramboll Finland Oy (1, 2 ja 4)
- Rejlers Finland Oy (1, 2, 3 ja 4)
- Sitowise Oy (1, 2, 3 ja 4)
- Sweco Talotekniikka Oy (1, 2, ja 4)
- Sähköinsinööritoimisto SHS Oy (1 ja 2)
- Insinööritoimisto Thelec Oy (1)
- Vahanen Talotekniikka Oy (1, 3 ja 4)

Kaikkien soveltuvuusvaatimukset täyttävien tarjoajien tarjousten katsottiin olevan tarjouspyynnön mukaisia. Tarjousten valintaperusteena on ollut tarjouspyynnön mukaisesti paras hinta-laatusuhde jokaisella hankinnan osa-alueella tarjouspyynnössä tarkemmin kuvatuin osa-aluekohtaisin painoarvoin. Valitut toimittajat sekä vertailuperusteet ja niiden arviointiperusteet käyvät ilmi kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston tekemän hankintapäätöksen 5.5.2022 § 49 liitteinä olevista osa-aluekohtaisista vertailu- ja laadunarviointitulukoista.

Hankintaoikaisuvaatimus

Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, jäljempänä "hankintalaki") 132 §:ssä säädetään hankintaoikaisuun tekemisestä. Sen mukaan hankintayksikkö voi itse poistaa virheellisen päätöksensä tai peruuttaa muun hankintamenettelyssä tehdyn ratkaisun, jolla on oikeudellisia vaikutuksia ehdokkaiden tai tarjoajien asemaan, ja ratkaista asian uudelleen (hankintaoikaisu), jos päätös

tai muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu perustuu lain soveltamisessa tapahtuneeseen virheeseen tai jos asiaan on tullut sellaista uutta tietoa, joka voi vaikuttaa päätökseen, ratkaisuun tai hankintasopimuksen tekemisen edellytyksiin.

Hankintalain 133 §:n mukaan hankintayksikkö voi ottaa hankintaoikaisuun käsiteltäväkseen omasta aloitteestaan tai asianosaisen vaatimuksesta. Asianosaisen on esitettävä vaatimus 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta.

Ramboll Finland Oy (jäljempänä myös ”oikaisuvaatimuksen tekijä”) on tehnyt rakennusten ja yleisten alueiden jaoston 5.5.2022 § 49 päätöksestä hankintaoikaisuvaatimuksen, joka on saapunut hankintayksikölle 19.5.2022. Hankintapäätös on annettu tarjoajille tiedoksi 10.5.2022 sähköpostitse. Hankintaoikaisuvaatimus on siten tehty määräajassa. Hankintaoikaisuvaatimus on tämän asian liitteenä 1.

Ramboll Finland Oy pyytää hankintaoikaisuvaatimuksessaan hankintayksikköä oikaisemaan rakennusten ja yleisten alueiden jaoston 5.5.2022 § 49 tekemää hankintapäätöstä. Oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan kyseistä hankintapäätöstä ei ole tehty hankintalain eikä tarjouspyynnön mukaisesti, sillä osa hyväksytyistä tarjouksista on ollut tarjouspyynnön vastaisia ja ne olisi siten tullut hylätä ennen tarjousten vertailua.

Oikaisuvaatimuksen tekijä perustelee vaatimustaan sillä, että tarjouspyynnössä on ollut nimenomainen ehto tuntihhinnoista jokaisella yksittäisellä osa-alueella kohdassa ”Osa-alueen yleiset kriteerit”. Kyseisen ehdon mukaan ”tarjoajan ilmoittamat hinnat eivät saa olla korkeampia kuin 85 % edellisen SKOL-luokan hinnasta. Esim. Tarjoaja on antanut SKOL 01-luokkaan tuntihinnaksi 100 euroa, SKOL 02-luokan hinta saa olla enintään 85 euroa, SKOL 03-luokan 72,25 € jne. Mikäli tarjoajalla ei ole tarjota kaikkia SKOL-luokkien henkilöitä, tulee tarjoajan ilmoittaa tällaiseen SKOL-luokkaan edellisen SKOL-luokan hinta kerrottuna 0,85.” Tarjoajien on tullut tarjouksessaan vakuuttaa, että tarjotut tuntihinnat täyttävät kyseisen ehdon. Osa tarjotuista tuntihhinnoista ei kuitenkaan ole oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan täyttänyt asetettua ehtoa.

Oikaisuvaatimuksen tekijä on esittänyt osa-alueittain perusteet siitä, kuinka tiettyjen tarjoajien tarjoukset tulisi hylätä tarjouspyynnön vastaisina, koska niiden mukaiset tuntihinnat ovat olleet osittain tai kokonaan korkeammat kuin 85 % edellisen SKOL-luokan tuntihinnasta. Oikaisuvaatimuksen tekijän mukaan hankintapäätöksen korjaaminen on välttämätöntä hankintalain noudattamiseksi ja tarjoajien yhdenvertaisen ja

tasapuolisen kohtelun varmistamiseksi. Tarjouspyynnön vastaisten tarjousten hylkääminen ja tarjousvertailun tarkistaminen vaikuttaa tarjouskilpailun lopputulokseen.

Tarjouspyynnön vastaiset tarjoukset tulee hankintalain mukaisesti hylätä tarjouskilpailusta. Ramboll Finland Oy pyytää, että hankintayksikkö kumoaa oikaisuvaatimuksen kohteena olevan hankintapäätöksen, hylkää tarjouspyynnön vastaiset tarjoukset, suorittaa uudet hintavertailut ja -pisteytykset tarjouspyynnön mukaisten tarjousten välillä ja tekee asiassa uuden hankintapäätöksen.

Oikaisuvaatimuksen tekijä huomauttaa lisäksi, että tarjouspyynnön vastaisia hintoja on annettu myös hankinnan osa-alueella 3. Hepacon Oy:n, Karawatski Oy:n, Rejlers Finland Oy:n sekä Sitowise Oy:n tuntihinnat ovat osin tai kokonaan korkeammat kuin 85 % edellisen SKOL-luokan tuntihinnasta. Osa-alueella 3 koskevan virheellisen hankintapäätöksen tilaaja voi poistaa tekemällä hankintalain 132 §:n mukaisen itseoikaisun, sillä päätös perustuu lain soveltamisessa tapahtuneeseen virheeseen.

Asianosaisten kuuleminen

Hallintolain 34.1 §:n mukaan asianosaiselle on ennen asian ratkaisemista varattava tilaisuus lausua mielipiteensä asiasta sekä antaa selvityksensä sellaisista vaatimuksista ja selvityksistä, jotka saattavat vaikuttaa asian ratkaisuun.

Kuulemispyyntö koskien tehtyä hankintaoikaisuvaatimusta on lähetetty 20.5.2022 tarjouskilpailussa tarjouksen jättäneille tarjoajille. Määräaikaan mennessä lausuman toimittivat Hepacon Oy, Sweco Talotekniikka Oy, Sitowise Oy, Rejlers Finland Oy sekä Karawatski Oy. Lausumat ovat tämän asian liitteinä 2-6.

Oikaisuvaatimuksen tekijälle on varattu mahdollisuus vastaselityksen toimittamiseen edellä mainittujen lausumien johdosta. Oikaisuvaatimuksen tekijä on toimittanut vastaselityksensä, jossa se katsoo ettei lausumissa ole esitetty sellaisia seikkoja, joiden perusteella asiaa tulisi arvioida toisin kuin se on oikaisuvaatimuksessaan esittänyt. Lausuma on tämän asian liitteenä 7.

Hankintapäätöksen virheellisyys

Hankintalain 3 §:n 1 momentin mukaan hankintayksikön on kohdeltava hankintamenettelyn osallistujia ja muita toimittajia tasapuolisesti ja syrjimättömästi sekä toimittava avoimesti ja suhteellisuuden vaatimukset huomioon ottaen.

Hankintalain 74 §:n 1 momentin mukaan tarjoajan tulee tarjouksessaan osoittaa tarjoamansa tavaran, palvelun tai rakennusurakan olevan tarjouspyynnössä ja muissa hankinta-asiakirjoissa esitettyjen vaatimusten mukainen. Hankintayksikön on suljettava tarjouspyyntöä tai tarjousmenettelyn ehtoja vastaamattomat tarjoukset tarjouskilpailusta.

Tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun periaate edellyttää, että tarjouksia on lähtökohtaisesti arvioitava sellaisina kun ne on toimitettu hankintayksikölle tarjousten jättämiseksi asetettuun määräaikaan mennessä. Tarjoaja kantaa vastuun siitä, että sen tarjous on tarjouspyynnön sisällöltään selvinä pidettävien vaatimusten mukainen.

Oikeuskäytännössä on vakiintuneesti katsottu, että sisällöltään tarjouspyyntöä vastaamattoman tarjouksen sulkeminen tarjouskilpailusta ei ole ainoastaan hankintayksikön oikeus, vaan hankintayksikkö on tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun turvaamiseksi velvollinen sulkemaan tarjouskilpailusta tarjouspyyntöä vastaamattoman tarjouksen silloin, kun tarjouksen puutteellisuus tai tarjouspyynnön vastaisuus vaarantaa tarjoajien tasapuolisen ja syrjimättömän kohtelun tarjousvertailussa.

Hankintaoikaisuvaatimuksen käsittelyn ja asianosaisten kuulemisen yhteydessä on ilmennyt, että hankintapäätös on ollut monelta osin virheellinen. Tarjouspyynnössä on asetettu vaatimus siitä, että tarjoajan ilmoittamat hinnat eivät saa millään osa-alueista olla korkeampia kuin 85 % edellisen SKOL-luokan hinnasta. Näin ollen sellaiset tarjoukset, joiden hinta on ylittänyt edellä mainitun 85 % olisi tullut hylätä tarjouspyynnön vastaisina.

Osa-alueella 1 tarjouspyynnön vastaisia tarjouksia ovat olleet Hepacon Oy:n, Karawatski Oy:n, Rejlers Finland Oy:n, Vahanan Talotekniikka Oy:n, Sitowise Oy:n sekä FCG Finnish Consulting Group Oy:n tarjoukset. Osa-alueella 2 tarjouspyynnön vastaisia tarjouksia ovat olleet Hepacon Oy:n, Karawatski Oy:n, Rejlers Finland Oy:n, Sitowise Oy:n sekä FCG Finnish Consulting Group Oy:n tarjoukset. Osa-alueella 3 tarjouspyynnön vastaisia tarjouksia ovat olleet Hepacon Oy:n, Karawatski Oy:n, Rejlers Finland Oy:n sekä Sitowise Oy:n tarjoukset. Osa-alueella 4 tarjouspyynnön vastaisia ovat olleet Hepacon Oy:n, Karawatski Oy:n, Rejlers Finland Oy:n, Sitowise Oy:n sekä FCG Finnish Consulting Group Oy:n tarjoukset.

Tarjouspyynnön vastaiset tarjoukset olisi tullut sulkea pois tarjouskilpailusta ennen tarjousten vertailua. Hankintapäätös on ollut siten virheellinen jokaisen osa-alueen osalta.

Hankinnan keskeyttäminen

Hankintalain 125 §:n 1 momentin mukaan hankintamenettely voidaan keskeyttää vain todellisesta ja perustellusta syystä. Oikeuskäytännössä on vakiintuneesti katsottu, että hankintayksikkö voi aina halutessaan todellisesta ja perustellusta syystä keskeyttää hankintamenettelyn, eikä menettelyn keskeyttäminen edellytä poikkeuksellisia olosuhteita tai erityisiä syitä. Ainoa edellytys keskeyttämisen hyväksyttävyydelle on, että kaikkia tarjoajia kohdellaan tasapuolisesti ja syrjimättömästi. Hankintamenettelyn keskeyttämisen edellytyksenä oleva todellinen ja perusteltu syy voi johtua myös hankintayksikön omasta toiminnasta.

Tarjouspyynnössä on todettu kaikkien osa-alueiden osalta, että puitesopimustoimittajiksi hyväksytään 6-8 tarjoajaa, jollei soveltuvuusvaatimukset täyttäviä tarjoajia tai hyväksyttäviä tarjouksia ole vähemmän. 6-8 toimittajaa on katsottu tilaajan näkökulmasta tarpeelliseksi, jotta puitejärjestelyn sujuva käyttö voidaan turvata koko puitesopimuskauden ajaksi. Mikäli oikaisuvaatimuksen kohteena olevaa hankintapäätöstä oikaistaisiin edellä kuvatulla tavalla siten, että tarjouspyynnön vastaiset tarjoukset suljettaisiin pois tarjouskilpailusta, jäisi osa-alueelle 3 ainoastaan 3 puitesopimustoimittajaa ja osa-alueelle 4 ainoastaan 2 puitesopimustoimittajaa. Tämä ei olisi tilaajan näkökulmasta tarkoituksenmukaista. Hankintayksikön näkemyksen mukaan hankintaa ei olisi hyväksyttävien tarjousten perusteella mahdollista toteuttaa suunnitellulla ja tarkoituksenmukaisella tavalla.

Hankintayksikön kokonaisarvion perusteella, ottaen huomioon sekä saapuneiden tarjousten kokonaismäärä että tarjouspyynnön mukaisten tarjousten määrä, hyväksyttäviä tarjouksia ei ole saatu sillä tavoin riittävästi, että hankintalain tavoitteiden ja periaatteiden toteutuminen voitaisiin turvata hankinnan toteuttamisessa kustannustehokkaasti, ottaen huomioon hankinnan laatu ja laajuus. Hankinnan keskeyttämiselle on siten hankintalain mukainen todellinen ja perusteltu syy eikä keskeyttäminen vaaranna tarjoajien tasapuolista ja syrjimätöntä kohtelua.

Hankintayksikkö tulee kilpailuttamaan puitejärjestelyn uudelleen, ottaen huomioon aiemmassa kilpailutuksessa havaitut ongelmat ja puutteet. Ensinnäkin tunti hinnoittelua koskevaa vaatimusta sekä tunti hintojen syöttämistä koskevia ehtoja on muutettava yksinkertaisemmiksi tarjouspyynnön selkeyttämiseksi. Asetettu hinnoittelua koskeva ehto on osaltaan vaikuttanut siihen, että useampi tarjoaja on antanut tarjouspyynnön vastaisia tunti hintoja ja että tarjouspyynnön mukaisia tarjouksia ei ole saatu riittävästi. Lisäksi laatu arvioinnin määrittelyä ja hintalaatusuhteen painoarvoja tullaan arvioimaan tarkoituksenmukaisemmiksi suhteessa hankinnan laatuun ja laajuuteen. Riittävän kilpailun varmistamiseksi sekä hankintalain tavoitteiden toteuttamiseksi hankintayksikön on tarkoituksenmukaista kilpailuttaa hankinta uudelleen siten,

että hankintamenettelyssä on mahdollista saada riittävä määrä puitesopimustoimittajia suhteessa vallitsevaan markkinatilanteeseen.

Johtopäätökset

Edellä todetuin perustein hankinnan keskeyttämiselle on hankintalain mukainen todellinen ja perusteltu syy. Hankintaoikaisuvaatimuksen kohteena olevan päätöksen kumoamisen ja hankinnan keskeyttämisen johdosta hankintapäätöksestä 5.5.2022 § 49 tehdylle oikaisuvaatimukselle ei ole enää perustetta ja se jätetään tutkimatta.

Hankinnasta tullaan järjestämään uusi tarjouskilpailu.

Toimivalta

Helsingin kaupungin hallintosäännön 19 luvun 4 §:n mukaan lautakunnan, sen jaoston ja sen alaisen viranomaisen päätöksestä tehdyn hankintaoikaisuun käsittelee lautakunta. Näin ollen kaupunkiympäristölautakunta on toimivaltainen käsittelemään hankintaoikaisuvaatimuksen.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Ville Lehmuskoski

Lisätiedot

Lilli Hernetkoski, lakimies, puhelin: 310 38214
lilli.hernetkoski(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Oikaisuvaatimus 19.5.2022
- 2 Hepacon Oy lausuma
- 3 Sweco Talotekniikka Oy lausuma
- 4 Sitowise Oy lausuma
- 5 Rejlers Finland Oy lausuma
- 6 Karawatski Oy lausuma
- 7 Ramboll Finland Oy lausuma

Muutoksenhaku

Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kaupunkiympäristölautakunta

Otteet

Ote

Hankintaoikaisuvaatimuksen tekijä

Asianosaiset

Otteen liitteet

Esitysteksti
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kaupunkiympäristölautakunta
Esitysteksti
Muutoksenhaku hankintapäätökseen, kaupunkiympäristölautakunta

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 05.05.2022
§ 49

HEL 2021-013599 T 02 08 02 00

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti hyväksyä kokonaistaloudellisesti edullisimmat tarjoukset ja oikeuttaa teknisen johtajan tekemään sähkösuunnittelupalveluja koskevat puitesopimukset seuraavien tarjoajien kanssa sekä tekemään niihin tarvittaessa vähäisiä teknisiä korjauksia ja tarkennuksia:

Osa-alue 1, Peruskorjaushankkeiden sähkösuunnittelupalvelut:

1. Insinööritoimisto Stacon Oy
2. Insinööritoimisto Tauno Nissinen Oy
3. Rejlers Finland Oy
4. Hepacon Oy
5. Karawatski Oy
6. Sweco Talotekniikka Oy
7. Äyräväinen Oy
8. Sitowise Oy

Osa-alue 2, Uudisrakennushankkeiden sähkösuunnittelupalvelut:

1. Insinööritoimisto Stacon Oy
2. Insinööritoimisto Tauno Nissinen Oy
3. Karawatski Oy
4. Rejlers Finland Oy
5. Äyräväinen Oy
6. Ramboll Finland Oy
7. Sitowise Oy
8. Hepacon Oy

Osa-alue 3, Asuntotuotannon peruskorjaushankkeiden sähkösuunnittelupalvelut:

1. Karawatski Oy
2. Sitowise Oy
3. Hepacon Oy
4. Rejlers Finland Oy
5. Insinööritoimisto Stacon Oy
6. Vahanen Talotekniikka Oy

Osa-alue 4, Asuntotuotannon uudisrakennushankkeiden sähkösuunnittelupalvelut:

1. Hepacon Oy
2. Sweco Talotekniikka Oy
3. Ramboll Finland Oy
4. Karawatski Oy
5. Sitowise Oy
6. Rejlers Finland Oy

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto päätti sulkea Insinööritoimisto Thelec Oy:n tarjouskilpailusta, koska se ei täyttänyt tarjoajan soveltuvuudelle asetettuja vaatimuksia.

Kaupunkiympäristön toimialan osalta arvio hankinnan kokonaisarvosta sopimuskaudella optiokaudet mukaan lukien on arvonlisäverottomana 18 000 000 euroa jakautuen osa-alueiden kesken seuraavasti:

Osa-alue 1: 8 000 000 euroa

Osa-alue 2: 5 000 000 euroa

Osa-alue 3: 2 000 000 euroa

Osa-alue 4: 3 000 000 euroa

Tarjouspyynnössä hankintarenkaan hankinnan ennakoituksi arvoksi oli ilmoitettu 18 850 000 euroa. Hankinnan ennakoituun arvoon oli laskettu hankinnassa mukana olevien Helsingin kaupungin kulttuuri ja vapaa-ajan toimialan sekä Helsingin kaupungin rakentamispalveluliikelaitos Staran sopimuskauden hankintojen ennakoitut arvot. Edellä mainitut hankintayksiköt tekevät hankinnasta hankintayksikkökohtaiset hankintapäätökset.

Puitesopimukset tulevat voimaan, kun sopimukset on allekirjoitettu, mutta kuitenkin aikaisintaan 1.6.2022. Sopimukset päättyvät 31.5.2024. Tilaajalla on oikeus jatkaa sopimuskautta kahdella yhden vuoden pituisella optiokaudella. Tilaaja päättää, hyödyntääkö se hankintaan kuuluvan optiokauden.

Puitesopimus ei synny tämän päätöksen tiedoksiannolla, vaan vasta kun molemmat osapuolet ovat allekirjoittaneet hankintaa koskevan erillisen kirjallisen sopimuksen. Hankintasopimus voidaan tehdä aikaisintaan 14 päivän kuluttua siitä, kun tarjoaja on saanut tai hänen katsotaan saaneen päätöksen ja valitusosoituksen tiedoksi.

Puitesopimus ei sisällä määräostovelvoitetta eikä tuota valituille konsulteille yksinoikeutta toimeksiantojen toteuttamisesta tilaajalle.

14.06.2022

Hankintapäätös on ehdollinen siihen asti, kunnes valitut tarjoajat ovat toimittaneet hankintayksikön vaatimat hyväksyttävät rikosrekisteriotteet.

Esittelijä

tekninen johtaja
Kari Pudas

Lisätiedot

Jari Kiuru, tiimipäällikkö, (osa-alueet 1 ja 2), puhelin: 310 43340
jari.kiuru(a)hel.fi

Aatte Saastamoinen, sähkösuunnittelupäällikkö, (osa-alueet 3 ja 4), puhelin: 310 32395

aatte.saastamoinen(a)hel.fi